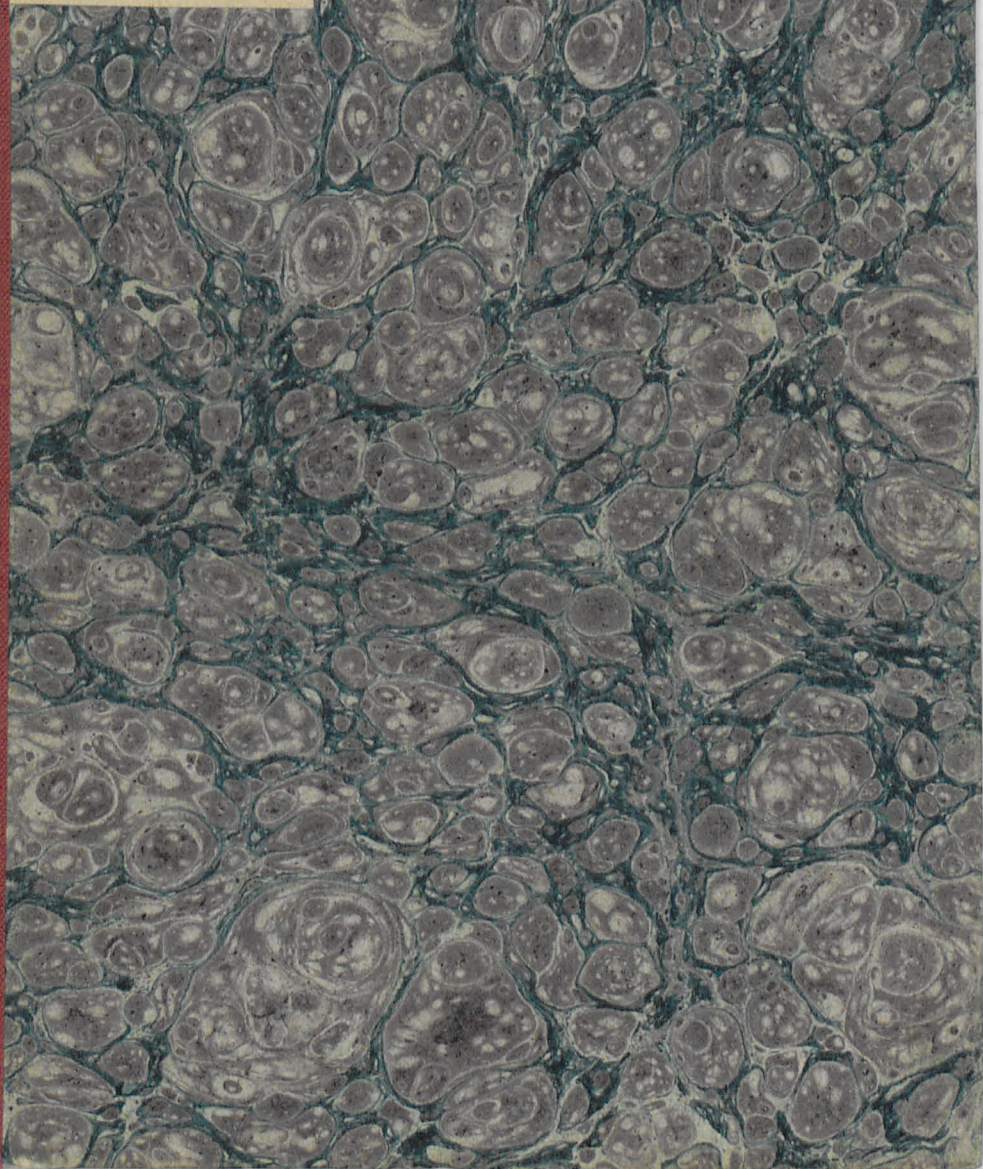

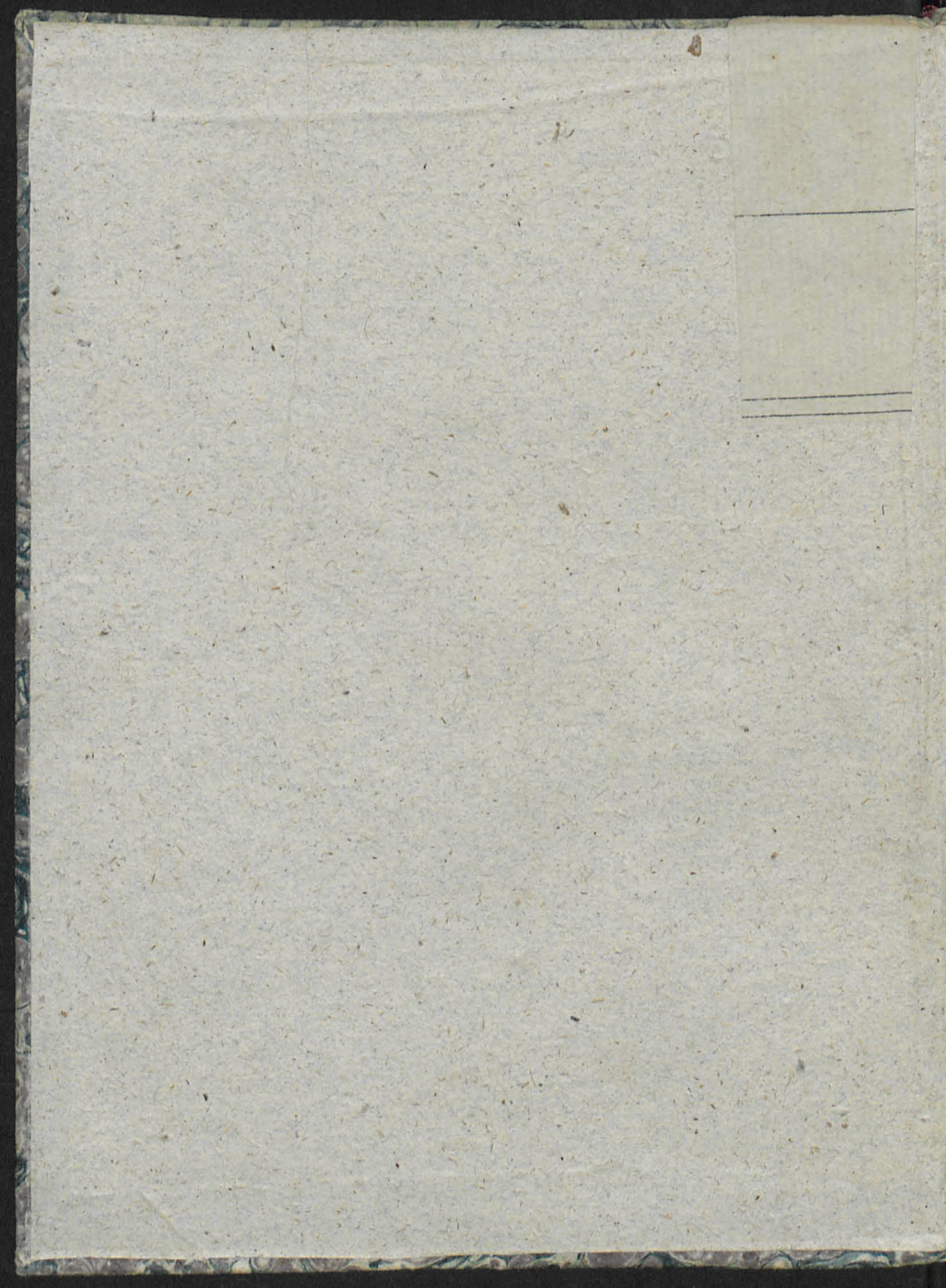
BIBLIOTEKA

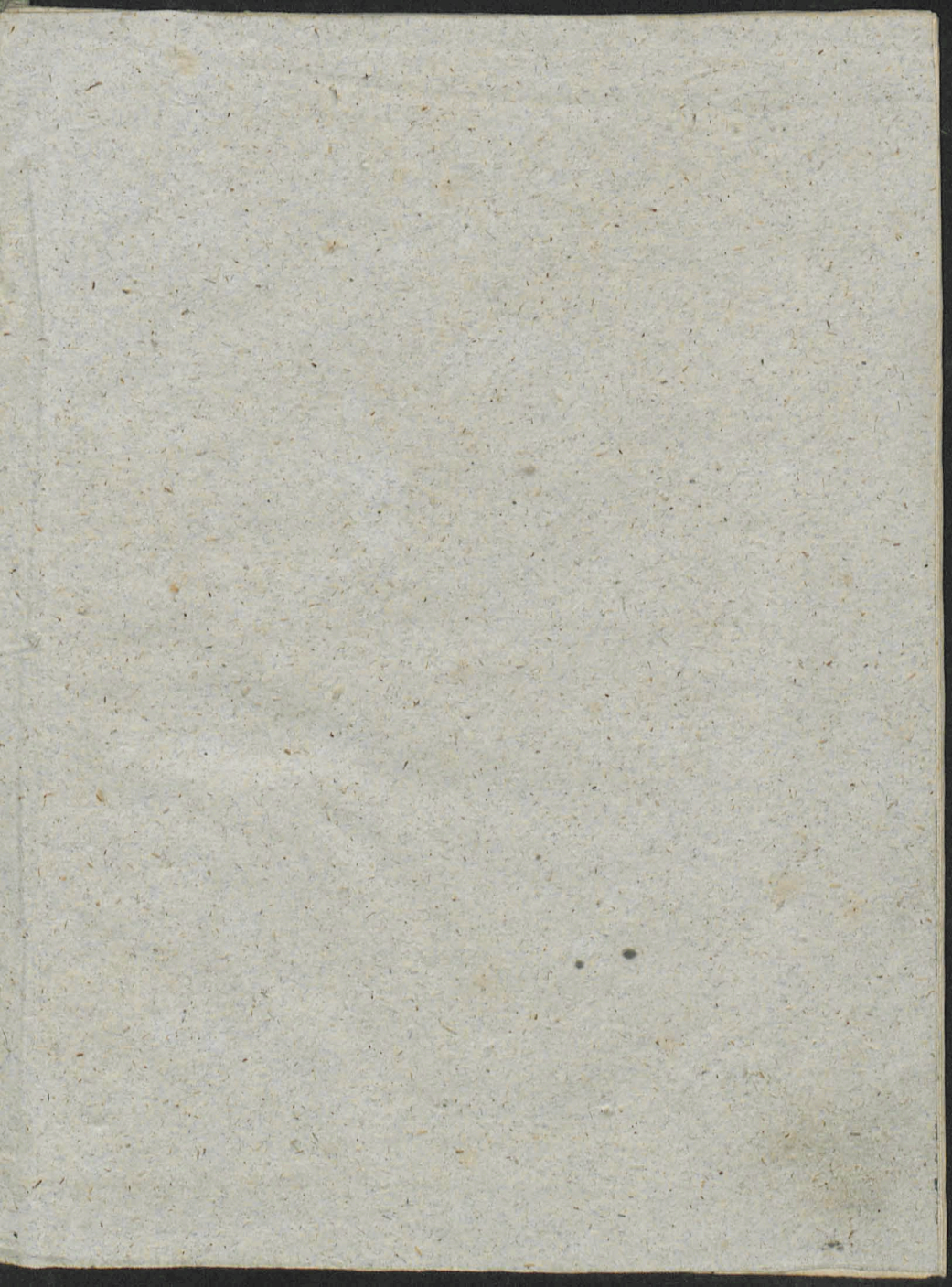
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

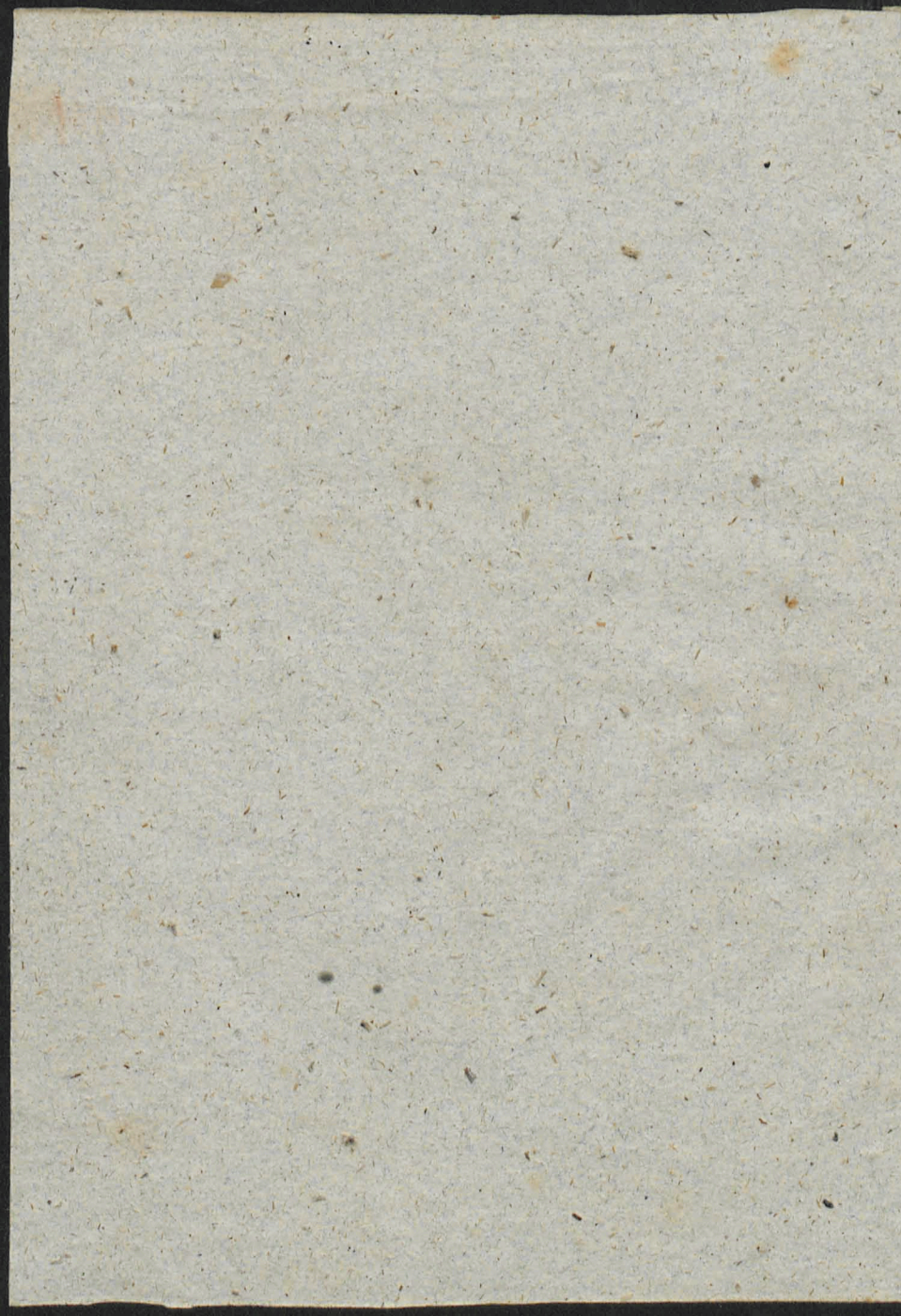
XVII

804

1001
94.
35

10

Gratulatio.

Ad Illustriss. ac Reuerendis. Dominum,

D. PETRVM TYLICKI,
EPISCOPVM CRACOVIEN. DVCEM

SEVERIEN. ACADEMIÆ CRACOVIEN.

Cancellarium Amplissimum,

In primo Episcopatus sui ingressu,

AB. ANDREA SCHONEO, SACRAE THEOL. ET
I. V. Doctore, Rectore & Vicecancellario Acade-
miae Crac. nomine eiusdē Vniuersitatis,

In eade B. V. Mariae 21 Martii, Anno D. 1607.

habita.

CRACOVIÆ,

In Officina Lazari, Anno Domini

1607.

15.125

AMPLISSIMO VIRO,
Petro Tylicki, Episcopo Crac.
ANDREAS SCHONEVS.

EDIT ITERUM AD TE
Gratulatio nostra, nuper coram te, in optatissimo tuo in Urbē hāc ingressu habita, nouo Schemate induta, id est Typis procussa; iterumq; tuo se patrocinio venditare, tuo honori applaudere gēsit. Nihil in ea fucatum verbis, affectatum sententiis: sola candidæ fidei & veritatis laude gloriatur. Nam & Vita tua ab omni simulationis & ostentationis fūco & artificio semper fuit aliena: & hæc Dicitio nostra tantum abesse debuit à specie adulationis, quantum à necessitate. Neque nostri instituti fuit virtutum tuarum Panegyricum canere, quæ erudita, quæq; ingenia infrā se relinquunt, & quas satis ornate laudauerint, qui eas fideliter percūserint. Eadem quoq; opera tibi de Vicecancellariatu Academiæ mihi collato, gratias ago: neque tam de dignitate, quàm de iudicio tuo & singulari in me amore plurimum gaudeo. Accipe igitur hoc deuotissimæ voluntatis qualecunque argumentum, & cogita, quicquid uerbis exprimitur, minus esse eo, quod animo concipitur, sed & animum à re ipsa vinci & superari. Viue Valeq; diu ac fœlix, Mæcenas amplissime, ac Schoneum bis tuum, & nunc, & prius solitā beneuolentiā complectere. E Collegio Maiori 23 Martii 1607.

GRATVLATIO.

I VNQVAM ANTEA, diuinæ benignitatis numen Academia nostram propiùs adspexit, optatissimaque hilaritatis & fœlicitatis lux literis nostris clariùs affulsit, Illustrissime Antistes; illa præcipuè fœlicissimo sidere exorta dies, incredibilem nobis attulit voluptatis iucunditatem, in certamque dignitatis amplificandæ spem animos omnium erexit; quo celebris fama, tuæ dignitatis prænuncia, volucres mutuata discursus, mille sonora vocibus percrebuit; te singulari Dei munere, æmulis Pontificum Regumque studiis, virtutum tuarum maximis meritis, summa omnium læticiâ atq; Gratulatione, Episcopũ Cracouiensẽ renunciatũ esse. Cuius lætitiæ gestientis, & exundantis, non eadem fuit natura & conditio, quæ cæterorum gaudiorum esse consuevit: illa temporis spatio sensim ac paulatim languescunt, franguntur, intercidunt; hæc mora & diurnitate vires & ardorem assiduè, acquirit, ita vt se capere nequeat, dedigne-

tur pectorū latebrās, forasque erūpere eluctariq;
conetur. Vides quā amœnæ omniū facies, quā
amabiles vultus, quæ alacritas animorum, quæ at-
tonitarum mentium admiratio! vt in omnium o-
re, vultu, oculis, publicæ hilaritatis decus renideat,
& tacita animorum iudicia serenis frontibus quasi
prælegantur. Fæliciores nos maioribus nostris:
quem illi assiduè à Deo precati fuerant, eum nos
tandem aliquando consecuti sumus, imò melio-
rem te præstas quàm illi optauerant, omneque il-
lud minus est, quod mente & animo finxerunt,
eò, quod tu factis & rebus, ingenio & virtutibus, o-
stendis, exprimis, representas. Si enim vniuersæ vi-
tæ tuæ cursū mēoria repetere velimus; quid aliud
vita tua fuit, quàm omnis industriæ & veri laboris
curriculum, omnis virtutis atque dignitatis pale-
stra, omnis gloriæ atque laudis immortalis thea-
trum. Primam ætatem, in optimarum artium di-
sciplinis percipiendis; insequentem, in vsu & expe-
rientiâ rerum colligendâ; mediam, in regū obse-
quiis, in negotiis ciuilibus tractandis; hanc ingra-
uescentem, in præcipuis, & amplissimis Ecclesiæ
& Reipub. muneribus atque dignitatibus sustinen-
dis, gloriosè ac fæliciter exegisti. Nulla doctrina e-
legantior

Ulegantior, nulla scientia grauior, quam non ingenio & industriâ comprehendisses: neque tantum iis studiis, quibus ad humanitatem informamur, sedulam impendisti operam; sed & per reconditas Philosophorû subtilitates penetraſti; ita tamē, ut earum modum utilitate definires: neque tam literas, quam literarum fructum conſectarē. Digreſſus à ſcholis, tanquam ex umbra in ſolem, leges, & conſuetudines patriæ cognoſcere, negotiorum uarietatem atque multitudinem notare, mores & ingenia hominum cognoſcere cœpiſti; quod ut facilius conſequi poſſes, magno illi Ioanni Zamoyſcio te in familiaritatem aggregaſti, à quo omnem diſciplinæ Ciuilis rationem, uſu & rerum tractatione perdidiciſti. A quo, quaſi de manu in manum Regi Stephano traditus, ita ſapientiſſimo regi, fidē, industriâ, dexteritatē, prudentiâq; tuâ probaſti; ut cū aliorû cōpluriû opera, & ſedulitate utereretur; integritati ac fidei tuæ, grauiſſima quæque negotia cōmitteret; intimorûq; conſiliorû, omniûque arcanorû, te conſciû atque participē faceret. Itaq; omnes tui ornandi occaſiones quæritans, primo quoque tempore, magni Secretariû munus, munus amplum, & primis proximû,

quod qui virtute & ingenio consequi nequeunt,
ambitione & eblanditis fauoribus eunt quæsitū,
maiore etiam sua quàm tuâ lætitiâ tibi detulit. am
plisquæ sacerdotiis fere vno eodemque tempore te
cohonestauit. Eadem acie mentis Religiosissimus
Rex Sigismundus, virtutes tuas perspexit, eadem
iudicii trutina tua merita ponderauit, pari volun
tate sed maioribus occasionibus te in maius extu
lit atque illustrauit: qui per omnes fere honorum
apices te gradatim attollendo, tot infulis insigni
endo, conquiescere nequiuit, ac suo in te amori
satisfacere, donec te in principe Ecclesiæ Cathedra
lis Cracouiensis folio collocatum videret. Nā
primò Referendariū, deinde Procancellarium re
gni te creauerat: præterea, ad inclytas Episcopas
Culmensem, Varmiensē, Cuiaviensē, magna ala
critate euexerat. Quibus omnibus in muneribus
atque dignitatibus, ita grauius & constanter, inte
grè & incorruptè te gessisti; vt quò maior esset di
gnitas & magistratus, eò maior in te virtus eluce
ret, neque quisquam de te tanta conceperit, quin
tu maiora semper præstiteris. Nulla res fuit tantis
difficultatibus abstrusa, quam non ingenio & indu
stria sustinueris: nulla causa tam anceps & dubia,
quam

quam non consilio & prudentia expediueris : nul-
lum malum tam latens & occultum , quod non
antè præiuderis, & ratione depuleris. nihil deniq;
magnum hos triginta ferè annos, sine te in Rep. a-
ctū & transactū fuit . Non negotiorum multitu-
dine obrui, varietate confundi, magnitudine delaf-
sari potuisti : omnia alacriter aggrediebâre, fide-
liter exequere, constanter conficiebas, in opere
& negotio assiduus, vt omnia pænè propriis oculis
& auribus lustrares, cognosceres, & quietem remis-
sionemque animi, mutationem laboris censes.
Quid de inconcusso solidamentis robore, & sum-
ma iustitiæ tuæ laude dicamus? semper publici iu-
ris fidelis administer ac legum æquissimus custos
exitisti : nullius autoritate perfringi, nullius gra-
tiâ inflecti, nullius precibus permulceri, nullius
callidis persuasionibus expugnari vnquam potuisti;
ad eò, vt faciliùs foret Solem à suo cursu reuocari,
quàm te ab incorrupta iudiciorū religione dimo-
ueri. Accessit mira naturæ benignitas, comitas, faci-
litas, in admittendo mora nulla, audisti statim, di-
misisti statim, audiebas attentè, respondebas bene-
uolè, promisisti hilariter, recusasti verecundè, cum
mitibus leniter, ferocibus acriter, cum simplici-
bus a

bus apertè, cum versutis cautè & circumspectè egisti. Si dicenda erat Sententia in Senatu, si principum externorum Oratoribus responsa danda fuerant; quæ Orationis dignitas? qui verborum lepos? quæ grauitas Sententiarum? quæ in vultu, oculis, totoque corpore fides & veritas? Nemo melius præteritorum recordabatur, nemo præsentia consideratiùs examinabat, nemo futura sagaciùs præuidebat; vt in nullius, quàm in tuam sententiam crebriora fierent decreta atque iudicia. Norant enim ciues tui, eximium tuum in patriam amorem, inoffensam rerum experientiam, integritatem, & constantiam; norant te nunquam affectum in consilium adhibere, nec priuatis calculis publicas rationes subducere; sed te id semper sentire, consulere, quod Reipublicæ esset vtile, & quod lex & religio iuberet. Quæ raræ virtutes tuæ, tantam tibi apud omnes authoritatem pepererant; vt amplissimi Ordinis animos quocunque velles inclinares, & cæteri à te dissentire erubescerent. Atque dū ita Regibus alacrem & promptam operam præstas, publica munia summa fide industriaque tractas, vniuersaque Respublica in tua fide, vigilantia, virtute, & prudentiâ, conquiescit; non tamen Ecclesias tuas
quibus

quibus sūmo cum imperio præeras, curâ & sollicitudine destituiſti, eas orbas & viduas reliquiſti; ſed ſubinde ad ea prouidētiæ tuæ oculos cōuertitiſti illarū dignitati & vtilitati proſpexiſti, ac viros diſciplinâ ſapiētes, virtute cōſtātes, auctōritate graues, maturos iudicio delegiſti, qui tua vice fungerēt ac in eam rē diligenter incumberent; ne quid religio detrimenti caperet, ne mala hæreſum contagia ſerperent; vtque vitiorum ſtirpes eliderentur, ac virtutum pietatiſque ſemina reſtoreſcerent, atque aſſurgerent; Libertatem Sacri Ordinis animo ſè vindicaſti: Tempſa ex manibus Hæreticorum eripuſti, ac omnibus impietatiſ erroribus perpurgaſti: bona ab Eccleſiis auulſa & abſtracta, ad vetuſtæ Chriſti patrimoniū ſtudioſè reuocaſti: miſerum, attritum & exhaustum Colonorum genus, liberaliſſimis ſubſidiis, memorabili exemplo & ferè ſine exemplo ſubleuaſti. Quæ res, vt minus inter homines oſtentationiſ & gloriæ populariſ, ita apud Deum in cæliſ ampliuſ præmiū habet conſtitutum: tuque omnia, quæ benigne faciſ, ſoli Deo & vſibus humaniſ imputaſ, & præcipuam beneficii gloriā putaſ, feciſſe, & iuuiſſe. Quæ cauſa fuit, cur te Deus tot, & tam in diuerſiſ lociſ, Ec

eleſiarum gubernaculis præfecerit; vt ſolis inſtar,
non vnã partem Sarmatiæ, ſed pænè vniuerſam
beneficiæ, vigilantia, ac ſapientiæ tuæ luce
perfunderes, foueres, & recreares, ac compluri-
bus ſalutiferam opem & incolumitatem afferres.
Quis igitur de tanto Antiftite, tot dotibus inſigni,
tot dignitatibus aucto, tanta rerum geſtarum glo-
ria illuſtri, non gaudeat & triumphet? non Eccle-
ſiæ & Reipublicæ plurimùm gratuletur? non om-
nia fauſta atque fælicia certa animorum præſagiti-
one præſumat? Quocirca & nos ſapientiæ docto-
res, inter hos multiformes lætantium ſtatus, cer-
tantibus votis tibi gratulamur, & omnia auſpica-
ta, fortunata, ſecundis ominibus conprecamur.
Neque tantopere geſtimus atque lætamur, quòd
tantum honorem ſis conſecutus, ſed ideò magis,
quod vt eum conſequereris, iam olim merueris. Ita
que antequam eſſes Episcopuſ, iam eras: eras in
iudiciis hominum, in votis cunctorum, præceſſe-
runt iudicia, ſuffragia, deſideria electionem, meri-
ta authoritatem & confirmationem. Neque tam
tibi dignitas noua obtigit, quæ te auguſtiorẽ &
venerabiliore redderet, quàm tu dignitati diuinituſ
datus es, qui ad eam omnia ſumma virtutum or-
namenta

namenta attulisti, plusque decoris & splendoris ei impertitus, quam ab ea acceperis, maioribusque beneficiis eam tibi obligaturus, quam illi obstrictus futurus. Cedent inuicto animi tui robori, & constantiæ omnia dura & aspera, nihil virtuti tuæ iniuium & impeditum; autoritate & sapientia superabis & conficies omnia, & quo maiora antea à te gesta sunt; eò altiora cogitabis, & magis admiranda perficies. Neque ab aliis discere oportebit, quibus artibus & præsiidiis magna conferuentur, parua augeantur, nutantia fulciantur, lapsa erigantur, tu tibi solus sufficies ad exemplum & gloriam: te tibi igitur imitandum propones, tecum certabis, te in consilium semper adhibebis; & ita in nullo negotio hærebis, titubabis, errabis. Cùm verò more velocissimi syderis, omnia inuiseris & lustraueris, & quasi vndecunque inuocatum numen omnibus rebus præsens fueris, ad nos quoque plenissimos humanitatis & beneuolentiæ tuæ oculos conuerte, hancque scholam Cracouien. omnis doctrinæ & virtutis parentem, quæ te feliciter educauit, & omni sapientia in spem maximorum honorū erudiuit, in fidem, tutelam, & patrociniū tuum ornandam & dotandam accipe. Succurre

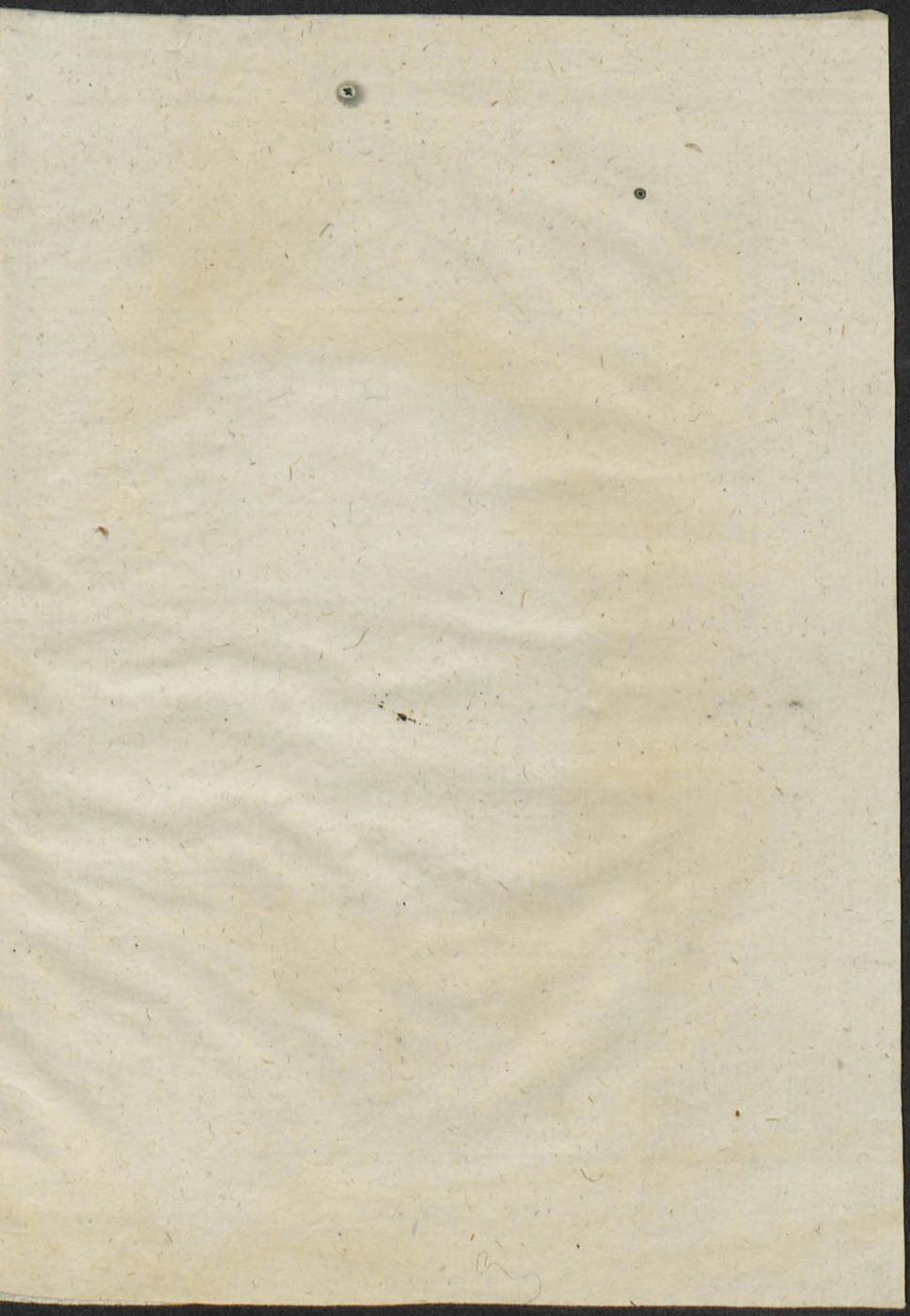
litteris laborantibus, erige & foue ingenia, quæ so-
lus fauor ostendit, solus ornat, solus sustentat, sola
liberalitas alleuat, inter obices & angustias non e-
mergunt. Nactus es campum de Republica littera-
ria benemerendi: affecutus es, vt quantum antea A-
cademiæ prodesse velles, tantū nunc possis. Tan-
tum ergo nunc velis, quantum possis, accedat he-
roica voluntas opulentæ facultati. Hæc tibi à ma-
ioribus relicta est gloria, hanc famam præripe
posteris: nihil ad laudem amplius, nihil ad glori-
am illustrius, ad salutem & dignitatem certius fa-
cere poteris: eiusque facti admirandi famam stu-
pebunt exteri, posteri admirabuntur, & omnes
consequentes anni immortalitatis laude perenni
excipient. Nos verò artes eruditas summa æmula-
tione propagabimus, virosque ingenio acres, vir-
uteque integros, ad omnia munia Ecclesiæ & Re-
publicæ formare & perpolire conitemur. tibi-
que potissimum litteræ nostræ seruiant ac milita-
bunt. Quod quidem ducentos amplius annos gna-
uiter præstitimus semper, nullaque pars Reipubli-
cæ, nullus ordo & status, nostræ institutionis be-
neficio caret: Sed quicquid hîc doctrina limatū,
humanitate excultū est, ab hoc ferè fonte proflu-

xit. Deus verò immortalis, qui te virtutum tuarum quasi manibus in hac sublimi Ecclesiæ ac Republicæ vigilia, & custodia collocavit, seruet mentem quam dedit; det vitam diuturnam quam mereris; omnibus consiliis tuis secundum ac ferentem ventum adspiret; actiones & conatus tuos, fælici exitu concludat; tuæque dignitati omnem circûfundat gloriam, & fælicitatem; vt & Respublica, tua sapientia, virtute, auctoritate, discussis dissensionum procellis, tranquilla pace fruatur; Ecclesia omnia dignitatis atque libertatis decora atque præsidia recuperet & tueatur: hæcque Academia nostra, maioribus industriæ solatiis aucta, nouisq; honoris & liberalitatis accessionibus cumulata, exteris quasque scholas omni ingenii & humanitatis cultu prouocare possit, vberioresq; fructus in omne genus mortalium diffundat. In quo optatissimo omine desinimus, nosq; cum studiis nostris tuæ fidei, tutelæ, patricinio atque liberalitati tradimus, deuouemus, atque diligentissime etiam atque etiam commendamus.

FINIS.

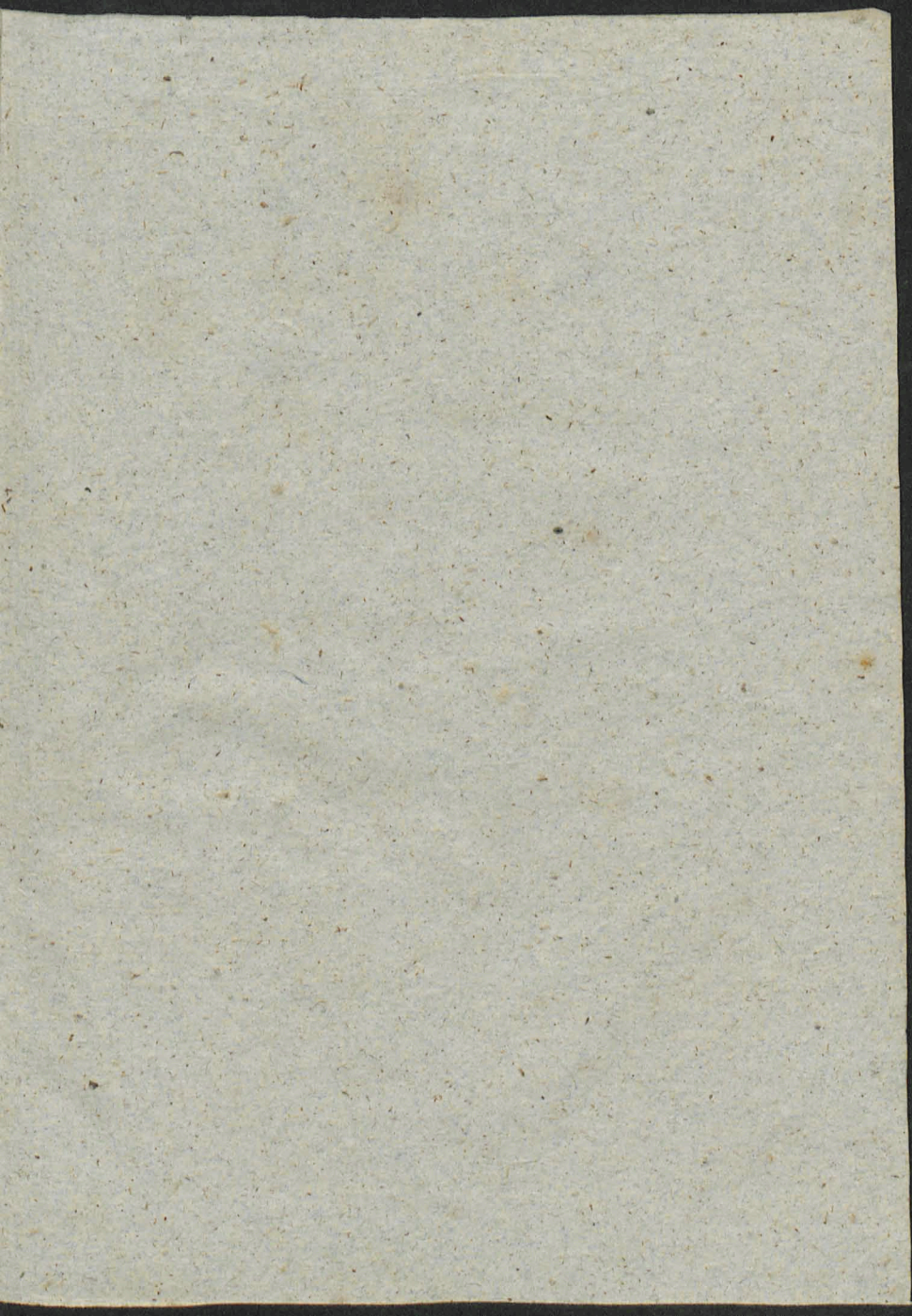
11118

4.5

8107

34

8107

34

